

Honecker Sosyalizmi Savunuyor

1990 başlarındaki açıklamamda söylediğim gibi, "1988 Almanya Sosyalist Birlik Partisi Merkez Komitesi 7. Tamüyel Toplantısı'nda ortaya atılan sorular, demokrasimizin daha da gelişmesini, halkın daha güçlü olarak doğrudan toplum, işyeri, yerleşim bölgeleri ve halk temsilcilikleri yönetimine katılımı ve işyeri temsilcilikleri oluşturmaları sorunlarını kapsayan sorulara gereken hızla ele almayı bir hata idi. Bugün sanki sosyalizmde demokrasi yoktu gibi davranılması, çağdaş sınıftan bağımsız gevezeliklerin demokrasi sorunu üzerinde oluşturduğu sis perdesinin çekilmesini gerekli kılmakta. Demokrasi nedir? Temelleri nelerdir? Gerçek demokratikleşme ancak değerleri yaratan insanların, belli başlı üretim araçları üzerinde mülk sahibi oldukları ve de toprağın kendilerine ait olduğu yerde olanaklıdır. Burjuva demokrasinin egemen olduğu her yerde, kazanımlar, hâlâ işçi sınıfının mücadele sonucu sermayeden koparıldığı haklardır. Sermayenin iktidarı olduğu yerlerde, halk mevcut "demokratik" yapı ve mekanizmalara rağmen mülksüzleştirilmiştir. Sosyalizmde halkın mülksüz olduğu gevezelikleri temelsizdir. Halkın üretim araçlarına sahip olduğu bir yerde, sömürüye ve halkın mülksüzleşmesine neden olan ekonomik zorunluluklar yoktur. Bizim demokratik yapımız yeterli miydi? Nelerin geliştirilip düzenlenmesi gerekiyordu? Demokrasimiz bir çok kolektifte yetersizdi, en büyük yetersizlik, halkın önemli kararlara katılımındaki eksiklik, sorumluluk ve toplumsal mülkiyet bilincinin yeterli derecede gelişti-

rilememesiydi. Varolanın ilerletilip geliştirilmesi açısından bakarak, gelişmenin, yenilenmenin zorunluluğundan söz ediyorduk. Parti tarihimizde biz hiç bir zaman yeni yol ve yapılanmalara karşı çıkmadık.

Bu kavramları, 1985'den çok daha önce gerçek anlamlarıyla parti belgelerinde bulabiliriz. Biz bugün Sovyetlerde acı deneyimler sonucu yenicilik ve maceracılık olarak ortaya çıkan böylesi bir yenilenmeye M-L gereği karşı çıktık. Diğer hiçbir sosyalist ülkede bizdeki gibi, SBKP'deki yeneden yapılanma konusundaki belgeler açıklanmadı. Ama ben, Sovyetler Birliği'nin tarihsel, aktüel gelişme koşulları sonucu ortaya çıkan SSCB'nin yeniden yapılanma zorunluluğu ve yeniden yapılanmanın aynen ADCye uyarlanmasının doğru olmadığını ve hatta çok tehlikeli olacağını belirttim ve buna bugün de karşı çıkıyorum. Bizim yeniden yapılanmamızda dikkate alınması gereken çok daha farklı ekonomik, sosyal ve tarihsel koşullarımız var. İdeolojik çalışmalarımızda şematizm, dogmatizm var mıydı? Evet vardı. İdeolojik çalışmayı ve gençliğin eğitimini neler daha da zorlaştırdı? Neden sosyalizm ve onun ideallerine duyulan inanç kayboldu ya da sarsıldı? Sosyalizm tarihinin ele alınışında, zayıflık ve eksikliklerin partiye sırt çevirmiş "hatasız komünist" olma niyetinde olanlar tarafından sürekli abartılması, bunların doğal sonucu oldu. Eksiklik ve hataların tespiti, bugün ve yarın daha iyisini gerçekleştirmenin gerekliliğinin bir yüzüydü. Dersler çıkarılmıyordu. Ama neydi bu bizi yönsüzce etkileyen? Medya, pro-

paganda, edebiyat ve sanatın araçlarıyla sosyalizmle sınırsız bir "hesaplaşma" yürütüldü. Ama bunun sahtekarlığın ve haydutluğun bir yolu olduğu ortaya çıkarılmıyordu. Buna PDS (Demokratik Sosyalizm Partisi) Başkanı Gysi de SED'yi (Alman Sosyalist Birlik Partisi) gerici bir parti ve sosyalizmi de feodalizm olarak nitelendirerek bu sürece katıldı. Böylece düşmana eski bir tez olan sosyalizm = faşizm tezinin canlandırılmasına kolaylık sağlanmış oldu. Böylece ikircimlik ekildi, idealler sarsıldı.

Bizler yeni düşünce fikrini, silahsızlanma ve ortak Avrupa Ev'i'ne dönük çabaları selamladık. Ama bizler, Marksistler olarak, dünyada varolan farklı sosyal sistemlerin yakınlaşmasına, birarada yaşama olanağına rağmen, sınıfların, sınıf mücadelesinin, yoksulluk ve zenginliğin, anti-komünizm ve milliyetçiliğin bugünden yarına ya da farklı ideoloji ve değer anlayışlarının dünyaya bakış açılarının sınırlarını aşarak kendilerini dağıtacaklarını hayal etmedik. Ama açıkçası biz, üçüncü yol teorilerine, kimileri tarafından yeni olmamasına rağmen yeniymiş gibi algılanan ama hep reformist akım içinde yerini almış olan uluslararası "yeni bir teori" olarak ortaya çıkan belirsiz bir demokratik sosyalizm düşüncesi saldınsına hazırlıklı değildik. Reformizm, şu an, hareketimizin önündeki en temel engeldir. Sosyalizm kavgasında yeniden sağlam bir adım atmak istiyorsak, kurtulmamız gereken reformizm hareketimizin önündeki en büyük tehlikedir.

E. Honecker "Dramatik Olaylar Üzerine" sf. 20-21

KOMÜNİST BİRLİK

Türkiyeli Komünistlerin Yayın Organı

Aralık 1992

BÜTÜN
ÜLKELERİN
PROLETERLERİ
BİRLEŞİN!

Hükümet 1. Yılında İflas Etti

DYP-SHP koalisyon hükümeti, finans oligarşisinin yıllardır hayalini kurduğu büyük koalisyonun gerçekleşmesi olarak büyük bir reklamla iktidar getirildi.

Hükümet kuruluşunda, 12 Eylül rejiminin tasfiye edileceği, yolsuzluklardan hesap sorulacağı, çalışan yığınları ezen enflasyonun önleneceği, ülkede demokrasinin yerleştirileceği ilan edildi.

Demirel, seçim meydanlarında "Özalı indireceğiz", "Hesap Soracağız" naraları atıyordu.

İnönü "İnsan Hakları", "Demokrasi" söylevleri veriyordu.

Bu demagojik vaatler çabuk unutuldu. Hükümetin bir yılı geride kalırken ne ülkede demokrasi yönünde anlamli bir gelişme sağlandı, ne ekonomik bir başarı elde edildi.

Büyük reklamlarla ortaya atılan "İş güvencesi" yasa taslağı hasıraltı edilirken, demokrasinin ölçütü ilan edilen CMUK kuşa çevrilerek ve Anti-Terör yasasının varlığına ve arkasına gizlenerek ancak çıkartılabildi.

Çevik Gücün süresinin uzatılmaması gerektiğini savunan, Olağanüstü Hal rejimini son verilmesi gerekti-

ğini söyleyenler, Hükümete gelince ABD'nin direktifleri doğrultusunda Çevik Gücün görev süresini uzatmakla kalmadılar. Sınırötesi hareket adı altında Kuzey Irak'ta PKK kamplarına dönük soykırım girişimine başvurdular. Olağanüstü hal rejimini tüm sertliğiyle uygulamanın yanı sıra, ülke çapında Kürtlere dönük, saygın Kürt önderlerine dönük "tek kurşun" operasyonlarına giriştiler.

CMUK ile ülkenin demokratikleştiğini iddia eden hükümet döneminde gözaltında kaybolanlar artarken, yurtdışı uygulamaları yaygınlaştı. Kolluk kuvvetlerin tahrikiyle provokatif düşmanlıklar, Türkleri Kürtlere karşı kışkırtmalar yürürlüğe kondu. Bugün artık yalnızca Olağanüstü Hal bölgesinde değil tüm Türkiye'de, Alanya'da, Fethiyede, İzmir'in ilçelerinde, Trabzonda, Kayseride Kürtlere dönük yığınal terörize etme taktikleri uygulanıyor. Bu terörizm öyle boyutlara varmıştır ki DİSK, Araştırma dairesinin çıkarttığı bir yayından ürkererek bunu toplatmaya girişebiliyor.

Ekonomik planda ise hükümetin başarı hanesinde

gösterilecek tek bir olumlu puan bulunmuyor. Asgari ücreti yine sefalet ücreti olarak tespit eden hükümet, toplu işçi çıkarmaları, fabrika kapatmaları karşısında etkisiz kalırken, enflasyonla mücadele konusunda bir programa bile sahip bulunmuyor. İLO sözleşmelerinin Cumhurbaşkanı veto edilmesinin arkasına sığınmaya çalışıyor.

Böylesi durumlarda burjuva hükümetlerinin tümünün sarıldığı çare, tehlikeli dış maceralar yoluna girmektir. DYP-SHP hükümeti de iç sorunlarla başedemeyince, olumlu bir çözüm getiremeyince, kurtuluşu halkın dikkatini dış sorunlara çekmekte buldu.

TC Hükümeti, Kore macerasından buyana ilk kez ülke dışına asker gönderme kararı aldı ve ABD'nin buyruğu uyarınca Somali'ye asker gönderdi. Tüm medyalar kanalıyla bir yandan Iraktaki Kürt sorunu diri tutulurken, diğer yandan Bosna-Hersek'e müdahale edilmesi gereği işleniyor. Bu konuda Hükümet'in aktif tutum alması pompalanıyor.

Yeni maceralar çözüm değildir. Hükümetin demagojileri 1. yılında iflas etmiştir.

"Nasıl faşist Gestapo'ya karşı koydumsa, bugünün galiplerine karşı da susmayacağım. Buna kesin kararlıyım. Bir komünist olarak buna mecburum."

Rejimin yeni kozmetiği: CMUK

Bilindiği gibi bir ülkede rejimin karakteristik göstergelerinden biri de ceza ve yargılamaya ilişkin hukuk sistemleridir. Tarih boyunca hakim sınıflar iktidarlarını korumanın, ezilenlerin başkaldırılarını engellemenin bir aracı olarak barbarca yöntemleri, işkenceyi bir araç olarak kullanmışlardır.

Ülkemizde ise, işkence sistematik bir sorgulama biçimi olarak devlet politikası düzeyinde uygulanmıştır ve uygulanmaktadır. Bu uygulamalar, askeri faşist dönemlerde daha açık ve kitlesel bir özellik kazanmaktadır. Ülkemizde de 12 Mart ve 12 Eylül faşizmleri işkenceyi olağan ve meşru bir sorgulama biçimine dönüştürmüştür. Yargılama sistemine getirilen değişiklikler, polise verilen yetkiler, işkencecilerin açıkça savunulması ve korunması yoluyla toplumsal muhalefetin sindirilmesine çalışılmıştır.

Öte yandan iç ve dış demokratik kamuoyundan gelen tepkileri izole etmek için, işkence, emniyet teşkilatındaki kimi polislerin kişisel davranışları olarak lanse edilmeye çalışılmıştır. ANAP hükümetleri tarafından da korunan ve yürütülen bu uygulamalara karşı biriken tepkiyi kullanan koalisyon partileri seçim meydanlarında 12 Eylül rejimini tasfiye etmeyi amaçlayan "demokratikleşme" olarak lanse edilen bir söylem kullandılar. Hükümet programında da bu söyleme uygun olarak CMUK (Ceza Muhakemeleri Usul Kanunu) da köklü değişiklikler yapılarak işkence iddialarına son verileceği vaad edildi.

"Demokratikleşme" ile ilgili diğer konularda olduğu gibi bu konuda da koalisyonun vitrin süslemekten öteye gidemeyeceği ortaya çıktı. Hükümetin ilk aylarında biraz da heyecanla çıkarılan CMUK, Özal tarafından geri

çevriline, tasan MGK'nın istemlerine uygun olarak yontulup kuşa çevrilerek TBMM tarafından yeniden onaylandı ve yürürlüğe girdi. Yargı reformu olarak lanse edilen değişikliklerin aslında makyaj malzemesi olduğunu ise bizzat Demirel İngiltere dönüşü DYP grubunda yaptığı konuşmada "dışarıdaki imajımız için CMUK ve İLO sözleşmelerinin onaylanması fevkalade önemlidir" diyerek ifade etti.

CMUK'ta yapılan değişikliğin özü şu: Gözaltı süresinin kısıtlanması, tutukluluk süresinin kısıtlanması, sorguda avukat bulundurma, susma hakkı, polislin sanığa haklarını anımsatması zorunluluğu vb. Ancak yasayla getirilen bu değişiklikler olağanüstü hal bölgesinde uygulanmayacak ve DGM ile Sıkıyönetim mahkemeleri yasa kapsamı dışında kalacaktı. Herkes biliyor; işkence deyince ardından hemen akla siyasi suç kavramı geliyor. Sorguda işkence uygulaması, gözaltıda kayıplar, yargısız infazlar, işkencede ölümler, daha çok siyasal suç kavramında ifadesini bulan düzen muhaliflerini ilgilendiriyor. 12 Eylül döneminde yüzbinlerce insan bu tezgahtan geçirildi. Burjuva mülkün temel olan adalet siya sal suç kavramını ortadan kaldırmayı değil, terörle mücadele yasalarıyla siyasal suç kavramını döneme uygun bir biçime kavuşturuyor. Sınıfsal olan belirleyici oluyor.

Bugün de burjuva hukuku, insanlık dışı siyasal suç kavramını terörle özdeşleştirerek, bu ilkel ve ahlaksızca uygulamalara toplumsal meşruiyet kazandırmaya çalışıyor. O halde işkenceyi önlemenin bir aracı olarak gözaltı süresini kısıltmayı, sorguda avukat bulundurmaya, susma hakkını, işkenceyle alndığı iddia edilen ifadelerin mahkemelerce delil ola-

rak kabul edilmemesi vb. hukuksal önlemler öncelikle siyasal suçlu olarak adlandırılan düzen muhaliflerine yönelik olmak durumunda değil midir? Elbette öyledir. Ancak gerçekten toplumu ve devleti demokratik dönüşüme uğratmak niyeti var ise. Oysa burjuva koalisyonun buna niyeti olmadığını, daha önce konuyla ilgili yazılarımızda açıklamıştık.

Türk Ceza Kanunu'nda 125. maddeden 174. maddeye kadar sayılan ve DGM kapsamında olan suçları yani düzen muhaliflerini kapsam dışı bırakarak ne eşitlik ilkesine, ne hukukta yer alan sanığın suçsuzluğu prensibine uymayan, siyasal suçlulara işkence uygulanmasını mübah sayan bir yasal değişikliğin yargı reformu olarak sunulması, koalisyonun sınıfsal karakterini, burjuva diktatörlüğünün özünü çarpıklak gösteriyor.

Komünistler, kapitalist toplumda adaletin mülkün temeli olduğunu biliyor. Gerçek özgürlük ve eşitlik gibi, adaletin de sınıfsız ve sömürsüz bir toplumda sağlanacağı bilinciyle mücadele ediyor. Ancak egemen sınıfın keyfiliğine göreceli de olsa güm vurmak, onun iradesine sınırlar koymak ve insanlığın tarih boyunca savaşımı sonucu vazgeçilmez kaldığı temel insan haklarına uygun normların ülkemiz hukukuna girmesinin, bu anlamda demokratik mevziler kazanılmasının da bu mücadelenin sonucuna bağlı olduğunu unutmuyorlar.

"CMUK'a Hayır", "Kahrolsun İnsan Hakları" naralarıyla polislin sokaklarda dolaşabildiği, Valiliğin insanları yasadışı gösteriye çağırıldığı, işkencenin yasallaştırıldığı, soykırım uygulamalarının süregittiği bir ülkede varolmanın, komünist kimliğini korumanın yolu tüm bunlara karşı mücadele eden geçiyor.

Almanya'da Yükselen Neo-Nazizm: "Yabancılar Dışarı"

Geçtiğimiz dönemde Almanya sokaklarında en çok yankılanan slogan 'Ausländer Raus/Yabancılar Dışarı' oldu. Bu slogan Mölln kundaklaması ile pratikteki ifadesini buldu. Almanya'da artık ülkütcü boyutlara ulaşan ırkçılık geçtiğimiz ay üç göçmen Türk'ün Mölln kasabasında vahşice yakılmasıyla birlikte ülkedeki yabancılar yönelik ırkçı-faşist saldırılar doruk noktasına ulaştı. 17.000'lik küçük bir kasabadaki bu ırkçı kundaklama olayı, Avrupa'nın göbeğinde yeniden güçlenen neo-faşist dalganın en çarpıcı alevi oldu.

İki Almanya'nın birleşmesiyle birlikte zaten geçmişte de ülkede varolan işsizlik, konutsuzluk, pahalılık gibi sorunlar çığ gibi büyüdü. Geniş halk kitleleri birleşmeyle birlikte ülkedeki bu sorunları iktidardaki muhafazakarlarca çözümleneceğine inanıyordu. Ancak geçtikçe Alman halkını rahatsız eden bu sorunlar artarak genişledi. İktidardaki muhafazakar CDU-CSU Birliği tüm bu ekonomik ve sosyal çıkmazların sorumlusu olarak yabancı işçileri ve ilticacıları gösterdiler. Sağcı iktidar, sistemden ve onun sorunlarından rahatsız olan Alman halkını argümanla susturmaya çalıştı. SPD de geleneksel politikası olan uzlaşmacılığın ve kaypaklığı ile bu yabancı düşmanı politikayı destekledi. Ama tüm bu gelişmeler son aylarda geri tepmeye başladı. İktidarın ve sosyal demokratların 3-5 oy uğrama sürdürdükleri göçmen işçi ve ilticacı düşmanlığını körükleyen bu politika, neo-faşist hareketlerin gelişmesine katkıda bulundu. Hükümetin izlediği bu ırkçı politika ve Alman halkının iktidardan unduğunu bulamaması, komünistlerin de tüm bu açmazlara karşı alternatif bir odak oluşturamamaları ve dünyadaki yeni milliyetçi dalga, neo-nazi hareketin gelişip taban bulmasına zemin hazırladı.

İrkçi, faşist hareketler bir taraftan Alman halkı içerisinde örgütlenip güçlenirken, diğer taraftan da yabancı işçi ve ilticacıları karşı saldırıları yoğun-

laştırarak arttırdılar. On yıllık muhafazakar sağcı hükümetin bu faşist saldırılara karşı yumuşak ve hatta destekler tavrı, bu hareketlerin son üç yıl içerisinde üye ve sempatan sayısında bir patlamaya neden oldu. 1989'da 19.500 civarında olan üye ve sempatan sayısı, 1992 yılının ortalarında 40.000'i aştı. 1989 birleşme yılında yabancılar yönelik ırkçı-faşist saldırılar 189 tane iken, 1992 Kasım'ında bu saldırılar 2003'e ulaştı. Bu yılda da ırkçı-faşist saldırılarda 17 göçmen işçi hayatını kaybederken, 1713 yabancı işçi neozazilerin saldırılarında yaralandı. Almanya'da ırkçı-faşist hareket yabancılar yönelik sokak saldırılarıyla yetinmiyor. İlegal örgütlenmelerinin yanı sıra, legal olarak da örgütlenen ırkçı-faşistler son yerel eyalet seçimlerinde (%7.5 Berlin; %10.9 Baden) varan oy ile yerel parlamentoları kadar girdiler. 1989 Avrupa seçimlerinde de % 7.1 oranında oy alarak Avrupa Parlamentosu'na temsilci gönderdiler.

Son Mölln'deki kundaklama olayı, tüm dünya ve ülke içi kamuoyunun gözlerini Almanya'daki bu ırkçı-faşist gelişmelere kaydırıldı. Almanya'nın birleşme döneminde dünya ölçeğinde elde ettiği prestij, bu saldırılarla ciddi bir kayba uğradı. Batı Avrupa, ABD ve özellikle de İsrail'de Büyük Almanya'da Yeniden Nazizm mi Hortluyor? sorusunu gündeme getirdi. Mölln'de 3 göçmenin vahşice yakılmasına karşı Batı Avrupa ülkelerinin, ülke içi muhalefetin ve İsrail'in tepkisi beklenmeden sert oldu. Sağcı iktidar, ülkedeki ırkçı-faşist harekete karşı göstermelik de olsa adım atmak zorunda kaldı. Mölln kasabasında olayın failleri olan bir işsiz ve bir çırak gence hayali bir senaryo ile gerçekte varolmayan yasadışı tehlikeli bir neo-nazi örgütü kurdurarak bu örgütün liderleri ilan edildiler. Gerçekte ülkede faaliyet gösteren ırkçı-faşist örgütlenmelere karşı tutarlı bir tepki göstermeyen hükümetin, bu iki dazlağı ağır bir biçimde cezalandıracağı da senaryonun diğer parçasını oluşturuyor. Bunun yanı-

sıra, Doğu Almanya'da yasal olarak kurulu bulunan 100-150 kişilik iki küçük neo-nazi örgütü de yasaklanarak senaryo tamamlandı. Ama tüm bu göstermelik adımlar, ırkçı, Nazi hareketinin bugün Almanya'da ulaştığı boyutları ve yabancı işçi ve ilticacıları yönelik şiddet saldırılarının gerçekliğinin örtbas edilmesini sağlamıyor. Özünde muhafazakar hükümetin bu adımları, ülke içi ve dışı kamuoyunu susturmayı ve gerçeği gözlerden gizlemeyi amaçlamaktadır.

Yazın 4 gün boyunca süren Rostock'taki ırkçı saldırılar ve en son Mölln kundaklaması yönetimin hoşnutsuz Alman halkının da bunlara destek vermesi, uzun yıllardır ülkede yaşanan yabancı işçi ve ilticacıların da derinden sarstı. Genelde kendilerine yönelik ırkçı saldırılara karşı tepkisiz kalan göçmenler, bu saldırılardan sonra yeni yeni örgütlenmeye ve savunma mekanizmaları örgütlemeye başladılar. Özellikle Hamburg, Frankfurt ve Berlin gibi büyük metropollerde yaşanan 3. kuşak yabancı gençler, gerçek bir önderlikten yoksun olmasına rağmen bu faşist saldırılara karşı yerel direniş komiteleri kurarak kendilerini savunmaya çalışıyorlar. Birleşik Almanya'da Alman solunun ve göçmenlerin örgütüllüğünün yayınlığı yükselen bu ırkçı-faşist şiddete karşı doğru ve tutarlı bir direniş hattı olmaması, yabancıları yeni açılımlar düşürmek zorunda bırakıyor.

Son dönemde ırkçılığa karşı ülkede pasif de olsa tepkiler yoğunlaşıyor. Münih'te 400 000, Hamburg'da 300 000 insanın sokaklara dökülmesi ve en son Frankfurt'ta 350.000 kişi İrkçılığa Son adı altında gerçekleşen konserde bir araya gelerek ırkçı-faşist harekete karşı tepkilerini yeterli olmasa da dile getirdiler. Tüm bunlara rağmen şu an yabancı işçi ve ilticacıların önünde şu ikilem durmaktadır: Ya kendini savunacaksn ya da yok olacaksın. Ya "Ausländer Raus" ya da "Nazis Raus".

"Komünist Birlik Almanya"

Metalürji İşçilerinin Savaşı

Metalürji işçileri yeni ve zorlu bir savaşın eşiğinde MESS'e karşı yürütülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde, görüşmeleri yürüten 3 sendika da uyumsuzluk zaptını tuttu. Grev gününü bekliyor. Otomobil-İş, Öz Çelik-İş ve Türk-Metal sendikalarının tutulan uyumsuzluklar, hemen her dönem olduğu gibi, Türk-Metal'in metalürji işçilerini bölme, MESS'e karşı güçsüz düşürme politikalarıyla birlikte gidiyor.

MESS'e karşı birlikte mücadele kararı alan Otomobil-İş ve Öz Çelik-İş sendikaları DİSK'e bağlı T. Maden-İş sendikasında da destekleniyor. Ne var ki, Türk-Metal işkolundaki en büyük sendika olarak bu beraberliğin dışında kalıyor. Böylece MESS'in değişimine su taşıyarak uzlaşmacı yüzünü metal işçisine bir kere daha kanıtlıyor.

Bu dönem sözleşme müca-delesinde MESS salt ücret ve sosyal haklarda uzlaşmaz bir tutum sergilemiyor. İdari maddeler de içinde iş güvencesi, çalışma süreleri, mesleki eğitim hakkı, çevreyi koruma, standart üretim gibi yeni talepler dahil sözleşmenin bütününde uzlaşmaz bir tavır sergiliyor. İsten çıkarma, işyeri kapatma ya da taşeronlaştırma tehditlerini gündeme getiren MESS patronları, işyerlerinde "sıfır sözleşme" denen işçilerin eski ücretleriyle işe devam etmesi anlamına gelen saldırıyı sözleşme diye dayatıyorlar. Otomobil-İş'in çaresizliği ve mücadeleyi göze alamayan tavır, MESS patronlarının güvenlerini artırıyor.

Metalürji işkolunda mücadele zemini daha çok tabandaki, işyerlerindeki işçi insiyatiflerine, sınıf bilinçli kadroların omuzlanıyor. Bu durum metalürji işçilerinin sözleşme savaşımının

sert ve savaşkan bir süreçten geçeceğini gösteriyor. Metalürji işçilerinin işkolundaki eylem birliğini güçlendirmeleri, bunu sendikal birliğe büyütmeleri ve metal patronlarının saldırısına cephe-den açık bir yanıt vermeye hazırlanmaları gerekiyor.

Bu noktada ise, işkolundaki sendikal bölünmüşlüğü ve metal sendikalarındaki çağdaş uzlaşmacılığın yarattığı zaafıların giderilmesi, sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışının yükseltilmesi görevi gündeme geliyor. Metalürji işçilerinin önderindeki zorlu sınav günlerinin savaşım hedefleri büyüyor. Metal patronlarının yanına işkolundaki uzantıları çağdaş uzlaşmacılar da ekleniyor. Grev savaşımı, sendikal birlik savaşımıyla iç içe bir süreç olarak gelişiyor. Birinde kazanılacak bir başanın, diğerinin yolunu açacağı, gitgide daha açık belli oluyor.

Sendikal birlik ve MESS'e karşı ortak davranış, eylem birliği çabaları, Türk Metal'in dışındaki Otomobil-İş, Öz Çelik-İş ve T. Maden-İş sendikaları tarafından sürdürülüyor. Bugün her üç sendikanın da yönetimlerinde sınıf ve kitle sendikacılığı yanlısı kadroların ağırlığı bulunmuyor. Her üç sendika yönetimi de çağdaş sendikacılık denen yeni uzlaşmacı sendikal anlayışın ağırlıklı olarak yer aldığı sendikacılardan oluşuyor.

Sendikal birlik çabalarının ana sloganını "metal işçilerinin birliği" oluşturuyor. Ancak bu birliğin üzerine yükseleceği sendikal anlayış ve ilkeler açık ve net olarak ifade edilmiyor. Otomobil-İş ve T. Maden-İş arasında teknik düzeyde komitelerin kurulmasına kadar inen birlik görüşmeleri, sonuçlandırılmak için MESS sözleşmesi ertesini bekliyor. Bu süreçte, Öz Çelik-İş'in de

DİSK'in dışında sağlandığı takdirde, böylesi bir birlik içinde yer alacağı ifade ediliyor. Bu konu gazetelere sızdırılarak kamuoyu oluşturulmaya çalışılıyor, nabız yoklanıyor. İşte böylesi bir süreçte "metal işçilerinin birliği" belgisi, arka planı açıklanmadığı, üzerine yükseleceği zemin ortaya konmadığı sürece, demagogik bir slogan özelliği kazanıyor. Dahası hiçbir şeyi izah etmez hale geliyor. Çünkü bu belginin pratiğini, sendikal yaklaşımların açıklanıp tartışılması değil, sendikalar arası yönetim pazarlıklarını oluşturuyor. Yönetimler düzeyinde kaldığı sürece içi boş, yönetim pazarlıklarının aracı olacak ve metalürji işkolunda sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışının, mücadelecilik sendikal geleneklerin tasfiyesi sonucunu vermesi istenen birlik çabaları, metal işçilerinin birliği anlamına gelmiyor.

Metalürji işkolundaki sınıf sendikacılığı yanlısı kadrolara, özellikle bu dönemde önemli görevler düşüyor. MESS'e karşı savaşımı tavizsiz sürdürmek, bu savaşımı sendikal birlik süreciyle bağlamak, bunun ilk adımı oluyor.

Birlik sürecinin bütününe, tabanın gözü önünde ve onun kararıyla yol almasını sağlamak, pazarlıkların engellemek ve sendikal birliğin, sınıf sendikacılığı ilkeleri ve mücadelecilik sendikal geleneklerimiz doğrultusunda gerçekleşmesini sağlamak ise, takip eden adımı oluşturuyor.

Metalürji işkolundaki komünistlerin, öncü işçilerin, sınıf sendikacılığı yanlısı kadroların böylesi bir yaklaşımla güçlerini birleştirmeleri ve ilerleyen süreç üzerinde aktif olmaları gerekiyor.

Komünist Birlik kadroları, mücadeleyi böylesi bir yaklaşımla sürdürüyor. Metal işkolundaki tüm komünist, sosyalist, devrimci kadroları, ileri işçileri bu anlayış temelinde birlikte davranmaya çağınıyorlar.

Sendikal Hareket Dipten Gelen Dalga

İşçi-sendika hareketinin yeni yükseliş dalgasının yaşandığı bir sürecin eşiğindedir. Hemen hemen tüm işkollarını kapsayan 322 işyerinde toplam 170.000 işçi için grev kararları alındı. 130 işyerinde toplam 80.000 işçi için de görüşmeler ukandı. Grev kararları önümüzdeki günlerde bir-biri arkasına alınacak. İşçi sınıfımız, 1992'yi grev boylarında uğurlamaya, 1993'ü savaş alanlarında karşılamaya hazırlanıyor. Ayak sesleri duyulan yeni işçi baharı, bu soğuk kış mevsiminde ülke gündemini ısıtmaya geliyor. Petro-kimya, cam ve metalürji işkollarında yaşanan eylemler, yükselen işçi dalgasının ilk filizlerini oluşturuyor. Bunda Türk-İş kongresi arifesinde gerçekleştirilmiş sendikacıların hesapları bulunmakla birlikte, ağırlığı işçilerin artık taşınmaz hale gelmiş yaşam ve çalışma koşulları belirleyici rolü oynuyor. Bu toplu iş sözleşmesi süreci, yaklaşık 250.000 işçi ve çalışanı kapsıyor. Aileleriyle birlikte, milyonlarca insanı doğrudan etkiliyor. İşkolu dağılımı açısından kamu-özel ayrımını ortadan kaldırıyor. İşçi ve çalışanların her iki kesimini de kapsıyor. TBMM'de görüşülerek kabul edilen, İLO sözleşmeleri ertesinde yeniden hareketlenen memur sendikalarının savaşımıyla iç içe giriyor. İşçi ve çalışan yığınlarının birliğini eylemde sağlamak ana görevi sunuyor. Burjuvazinin saldırılarına, tensikatlarla, fabrika kapatmalara, taşeronlaştırmaya karşı mücadelesinin, tekeli patronlara doğrudan, cepheden saldırından geçeceğini, bunun sendikal hareketin yaşadığı darboğazı aşmanın da yolunu açacağını gösteriyor.

Sendikal hareket ise, yükselen işçi dalgasının beklentilerine cevap vermenin çok uzatılmaması için. Türk-İş Konfederasyonu, kongre kulisleriyle uğraşmıyor. Faşist Özbek'in demokrat Meral ile birlikte liste oluşturduğu, yılların sendikacısı Ş. Yılmaz'ın yeniden yerini koruma telaşı içinde

işçi hakları savunucusu kesildiği Türk-İş yükselen işçi dalgasının kendini de aşarak koalisyonu zor durumda bırakmamasının, iş barışının bozulmamasının hesabını yapıyor. Yeni bir örgütlenme süreci içine giren DİSK ise, mücadelecilik geleneklerden, sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışından kopmanın, çağdaş sendikacılık denen yeni tip uzlaşmacılığın teorisini yapmanın programı içinde. Örgütlenmesini militan işçi insiyatifleriyle bağlayarak, işyerlerinde ve işçi bölgelerinde öncelikle fiili sendika olmaktan çok, yasal zorunlulukların esas alındığı bir zemine sıkıştırarak gelişen potansiyelden kopma noktasına geliyor. Kendi yanını toplamak zorunda kalıyor. Yeni bir iç çalkantının ipuçlarını veren bu toplamada, DİSK'in işçi sınıfı arasındaki kredisinin giderek azaldığı bir süreçte, yeni olumsuzluklara kapı açıyor. Kısacası, işçi sınıfının konfederatör örgütleri, sınıfın yükselen hareketinin ve beklentilerinin uzağında, kendi iç gündemleriyle boğuşuyor.

Türkiye kapitalizminin çıkışsızlığının sonucu olarak yükselen ve giderek büyüyecek olan işçi dalgası, son on yılın belirgin özelliği olan kendiliğindenlik zemininde gelişiyor. Bu özellik, onun istem ve hedeflerine ulaşmasındaki temel eksikliği oluşturuyor. Yükselerek işçi dalgasından da büyük beklentiler içerisinde olmamak gerekiyor. Zonguldak madenci eylemi dahil, 89 İşçi Baharı ve sonrasındaki eylemler, bu konuda yeterince fikir veriyor.

Sendikal hareketteki bunalmın da, işçi hareketindeki eksikliğinden de temel nedenini, işçi hareketi ile komünist hareketin birbirlerinden kopukluğu oluşturuyor. Bilinç ve örgütlülüğünden, siyasal öncünün yol göstericiliğinden yoksun kendiliğinden işçi hareketiyle, toplumsal muhalefetin başını çekmekten, onu kendi etrafında bütünleştirmekten uzakta, yalıtık bir biçimde kabarıyor ve sönu-

yor. Böylesi önemli bir uğrakta, ülkemiz komünistleri ise, işçi hareketinin uzağındaki varoluşlarını realize etmek çabalarını yaşıyor. İç tartışmalar yaparak yeni bir sosyalizm arayışından, kendini öncü ilan edenine; grup partisi kuranından, eskiyi aynen tekrar etmeyi bekleyen nostaljik avuntulara kadar her çeşitten düşünce ve eylem, ülkemiz komünistlerinin özel gündemini oluşturuyor. Böylesi çabaların hepsi, fabrikasız sosyalizm yapma anlamına geliyor. Komünist hareketin toplumsal yalıtıklığını arttırıyor.

İçine girilen bu dönemde, komünistlere düşen, işçi hareketi içindeki yerlerini geliştirmek ve işçi hareketiyle daha sıkıca bağlanmak olmalıdır. Bunun yolu ise, fabrikalardaki işçi semtlerindeki birebir kahrılı çalışmadan geçiyor. Fabrikalarda temel birimler oluşturmak, ileri işçilerle olan bağları geliştirmek, yeni yeni işçi eğitim grupları yaratmak gerekiyor. Bu ise, ne kendi özel gündemini işçi hareketine dayatmak, ne de işçi hareketinin kendiliğinden oluşan gündemine tapınmak anlamına geliyor. Bilinçli, hedefli, mütevazı bir çalışmayı, işçi hareketi içinde ısrar ve inatla yürütmekten, bağımsız sosyalist propagandayı arttırarak sürdürmektен geçiyor. İşçi-sendika hareketindeki çıkışsızlığı gidermek, kendiliğinden hareketi hedefli ve örgütlü bir niteliğe kavuşturmak, işçi hareketi içindeki komünist öğelerin artmasını, komünist işçilerin fabrika ve semtler düzeyinde eymeli birliğinin sağlanmasını, komünistlerin birleşme ve teklesme çabalarının işçi hareketi zemininde gerçekleşmesini gerektiriyor. Özellikle işçi hareketiyle bağlanmış bir komünist partisine ulaşmadan geçiyor. Komünist Birlik, çabalarının yönünü ve eksenini böylesi bir hedefle bağlıyor. Tüm yoldaşlarının bilinç, birikim ve enerjilerini bu yolda sarfetmeye çağınıyor.

Türk-İş Genel Kurulu:

Ülkemizin en büyük işçi kuruluşu Türk-İş'in son genel kurulu 7-14 Aralık tarihleri arasında toplandı. Genel beklentinin tersine Türk-İş'in son 10 yılına damgasını vurmuş olan genel başkan Şevket Yılmaz'ın yönetiminin liste olarak kaybetmesiyle sonuçlanan genel kurulda Yol-İş Genel Başkanı Bayram Meral genel başkanlığa getirildi.

Türk-İş Genel Kurulu ülkemiz sendikal hareketinin içine girdiği dar boğazın sancılarının en üst düzeyde hissedildiği, hemen hemen tüm işkollarında uyuşmazlıkların tutulup grev aşamasına gelindiği, işçi sınıfının içerisinde sendikalara güvensizliğin ve hak mücadelesinde sadece kendine güvenme eğiliminin geniş oranda kabul gördüğü, DİSK'in açılarak yeniden örgütlenme çabalarını yoğunlaştırdığı koşullarda toplandı. Genel Kurul'un toplandığı koşullar ve süresi dikkate alındığında, işçi sınıfının beklentilerinin tartışılacağı, sendikal anlayış ve ilkelerin yeniden gözden geçirileceği, yeni bir eylem programının çıkartılıp sınıfın önüne sunulacağı

bir sendikal forum özelliği taşıyacağı, geniş işçi yığınlarındaki hakim beklentiydi. Ne var ki genel kurul, tüm bu sorunların ve beklentilerin yok sayıldığı, sadece sendikacıların hizmet ödeneklerinin tartışılıp, yönetim pazarlıklarının yapıldığı bir pazar yerine döndürüldü. Yine genel kurul, koalisyon hükümetinin sendika hareketini yedeklemesinin mücadele alanı olarak görüldü. Yönetim pazarlıklarından kongre kürsüsüne kadar tüm olanaklar bu çerçevede kullanılarak, hükümetle olabildiğince uyumlu bir yönetimin kongreden çıkmasına çalışıldı. Kongre öncesi kendini deklare eden ve adına "değişim grubu" denen sendikalar, bileşim bakımından bu genel kurulun en ayırdedici özelliklerinden birini oluşturdu. Petrol-İş'in Münir Ceylan'ı ile Türk Metal'in Mustafa Özbek'i, Demiryol-İş'in Toçoğlu'suyla Harb-İş'in İzzet Çetin'i, ilericisinden faşistine geniş bir sendikacı yelpazesi "değişim" adı altında blok davranış gösterdi. Türk-İş kongrelerinin alışlagelmiş sol muhalefet ve sağ iktidar bölünmesi, ilk kez bu

kongrede yaşanmadı. Adeta burjuvazinin özellikle propaganda ettiği toplumsal uzlaşma, "değişim" adı altında Türk-İş'te sağlandı. Kongre, sonucu bakımından, koalisyonun dolayısıyla burjuvazinin sendikal hareketteki etkinlik alanının genişliğinin uzandığı sınırların da bir göstergesi oldu. Kongrede sağlanan sonuca bakarak Türk-İş'teki yönetim değişikliğinin olumlu bir gelişme olduğunu söylemenin ne kadar yanlış olduğunu, Kongre öncesi sağlanan ittifakın ilkesizliği ve programsızlığı kadar, seçilen yöneticilerin kimliği de gösteriyor. DYP ve SHP koalisyonunun yeminli savunucusu Bayram Meral'in yanında, sicilli faşistlerin yürütme kurulunda yer alması, kendi sendikasında polis zoruyla yönetime gelen Şemsi Denizer'in genel sekreter seçilmesi, Türk-İş'in yeni yönetiminin söylem düzeyinde bile Yılmaz ekibinden farklı bir tutum içinde olmasını olanaksız kılıyor. Türk-İş'in geleneksel tavrının hükümetler ve devletle uzlaşan tutumunun değişen bir vitrinle sürdürüleceğini söylemek, bir kehanet olmayacaktır.

likle komünistlerin her türlü saldırı ve karalamaya karşın onurla taşıdıkları komünist kimliğinden vazgeçmeye hiç niyetleri yoktur. Ve bu yaklaşım "Türkiye sosyalist hareketinin en eski ve en yeni kuşaklarını ortak bir zemin ve etkinlik içinde yoğurma" isteginin sözden fiile çıkmasını engellemeden başka bir sonuç vermeyecektir. Ancak bu kuşakları birleştirme yaklaşımı Gelenek'in 37. sayısında STP kurucusu C. Hekimoğlu'nun, Gelenek dergisinin 6. yılı için yazdığı bir yazıda gene STP kurucusu A. H. Dinler için söylediği şu sözlerle karşılık geliyorsa doğrudur: "1980 Temmuz'unda bir sendikanın eğitim çalışması sırasında karşılaştığım A. H. Dinler'e Sosyalist İktidar'a neden soğuk baktığını sorma hatasını yapmışım. Birinci ve İkinci TİP deneylerinden gelen Dinler, yaşamında bir üçüncü kazık yemek istemediğini söylerken, onun karşısında anlayışsız bir genç sosyalist olarak dikiliyordum. 11 yıl sonra kendisinin üçüncü bir kazık yemeye hazırlanışında Gelenek'in başka bir şeylerin dışında kuşaklar arasında yaratmış olduğu özel hukukun büyük bir öneminin olduğunu düşünüyorum." STP Genel Başkanı A.Ö.Öndeş de 2000'e doğru dergisinin sorularına verdiği yanıtta "Şöyle bir avantajla yola çıkıyoruz. Gelenek Kitap Dizisi çevresinde belli bir Marksist formasyon edinmiş donanımlı bir kadroyla başlıyoruz." diyerek kuşaklar arası kaynaşmadan anlaşılan Gelenek'in etrafına toplanan her yaşta sosyalist olduğunu söylüyor.

Asıl İhtiyaç Nedir?

Komünist Birlik her uğrakta belirtti, bir kez daha belirtelim.

Ülkemiz komünist hareketinin ihtiyacı olan açık örgütlenme, grup ya da fraksiyon partileri değildir.
İhtiyacımız olan birleşik, ortak dil ve refleks kazanma eğilimi taşıyan, bunları sağlayabilmek için parti öncesi kapsamlı bir çalışma programını gerçekleştirmiş, birleştiği ve çalışma içinde kazandığı güçlerle kapsayıcı ve kitlesel bir açık örgütlenmedir.

Ülkemiz komünist hareketinin ihtiyacı olan açık örgütlenme, grup ya da fraksiyon partileri değildir. Bu yol tercih edilebilecek en kolay yoldur ve sonuçta her eğilimin böylesi örgütlenmeleri yaratma olanakları vardır. İhtiyacımız olan birleşik, ortak dil ve refleks kazanma eğilimi taşıyan, bunları sağlayabilmek için parti öncesi kapsamlı bir çalışma programını gerçekleştirmiş, birleştiği ve çalışma içinde kazandığı güçlerle kapsayıcı ve kitlesel bir açık örgütlenmedir.

Gelenek 1991 Ekiminde işte böylesi bir örgütlenmeyi gerçekleştirmekten kaçındı. Ve yine ifade ediyoruz ki, ancak böylesi bir süreç kuşaklar arası kopukluğu giderebilir. Ve her kuşaktan komünisti kendi içinde var edebilir. Bunun dışındakiler ise, söylem

düzeyinde kalmaya mahkum tespitlerdir, yaşamda karşılıkları yoktur.

Yazımızı bitirirken Gelenek çevresine kimi uyarılarımız da olacak. Siyasal mücadele çok ciddi bir iştih ve siyasal-ideolojik beraberlikler bir günde kurulmaz. Bir kere kuruldu mu da kendi maneviyetik değerlerini de yaratarak gelişir. Gelenek ve Komünist Birlik, STP'yi önceleyen partileşme çalışmalarında bir uğrakta TSİP'li arkadaşların katılımıyla, bir uğrakta da TKEP'li arkadaşların katılımıyla birlikte çalıştılar. Ekim 1991'e kadar süren bu çalışma içerisinde kadrolar birbirlerini tanıdılar ve kısmi de olsa kimi ortak işler ürettiler. Birliktelik sürecinin dağılması ertesinde özellikle STP'nin kuruluşu özeline Gelenek çevresinin komünist Birlik kadrolarına yönelik yoğun bir saldırısıyla karşılaştık. Saldırı ideolojik olsa cevaplandırıldı. Ne ki saldırı eski dostlukları kullanma kruculuk-yöneticilik teklifleriyle birlikte gelişti. Uyardığımız halde artarak sürdü. Yel kayadan hiçbir şey alamadı. Ancak belirttiğimiz ortak çalışmanın yarattığı manevi-etik değerleri de beraberinde götürerek başarısızlıkla sonuçlandı. Siyasal çalışmayı böylesi toyluklarla ve kısa vadeli çıkarlarla ele alan bir kadro malzemesinin değil parti kurmak, yaptığı her türlü işe dikkatle yaklaşmak gerekir. Öyle de yapılacaktır.

STP'ye söylenecek olan ise, geldikleri geleneğinin müteveffa genel başkanı B.Boran'ın bir sözüdür: "Genç Öncü'nün Yolu Açık Olsun!"

Vitrinde Değişiklik

Türk-İş genel kurulunda yaşananların, Türk-İş'in değiştiğini savunarak işçi hareketine devrimci bir sendikal merkezin gereksizliği propagandası yapan çevrelerce ibretle incelenmesi gerekiyor. Genel Kurul arifesine kadar sınıf ve kitle sendikacılığın, sınıf mücadelesinden sözedilen, genel grev çağrılarını dillerinden düşürmeyen kim yalancı pehlivanların başını çektiği böyle bir yönetimin ortaya çıkışının tek olumlu sonucu, olsa olsa, böylesi görüşleri savunmaları, görüşlerini yeniden sorgulama zorunda bırakmasıdır. Yine genel kurul öncesi bölgesel kurtaylar düzenleyerek "seçenek" programları yayınlayan, genel kurula alternatifler sunacak bir bileşimini çıkartacağını söyleyen İşçi Partisi çevresinin, genel kurulda değil alternatif seçenek sunmak, adının bile anılmaması, işçi sınıfı içerisinde yapılacak kısa vadeli uvriyerist çalışmaların çıkışsızlığının son örneklerinden biri oldu Kırsacası Türk-İş Genel Kurulu sendikal hareketteki çıkışsızlığın bir kere daha tescil edildiği, sosyal demokrat sendikaların ilkesizliğinin çıplak gözle gö-

rüldüğü, sınıf ve kitle sendikacılığı söylemini kullananların sahte yüzlerinin açığa çıktığı, kısa vadeli hedefler peşinde koşarak işçi hareketinde başarı sağlanamayacağının bir kere daha belli olduğu ve burjuvazinin sendikal hareketteki denetiminin hangi boyutlara kadar uzandığının yeni bir göstergesini oluşturmasıyla, yani olumsuzdan öğretici sonuçlar üreterek sonuçlandı.

Kongrenin tüm bu sonuçlarının da temel zeminini oluşturan bir özelliği var ki, o da komünist hareketin işçi sınıfının bu en yüksek sendikal forumlarından birinde temsil edilmiyor olması. Hep söylendi ve yazıldı. Sendikal hareketteki dar boğazın aşılması, yeni bir atılımın gerçekleştirilebilmesi, işçi hareketi ile komünist hareketin birleşip tek bir kanalda akmasıyla doğrudan bağlıdır. Nitekim sendika hareketinin Türk-İş'i de doğuran 1946 atılımı, böylesi bir yakınlaşma sürecinde gelişmiştir. Yine DİSK'i de yaratan 1960'lı yılların ikinci yarısı, böylesi bir bütünleşmenin olanaklarının doğduğu uğrağa denk düşüyordu. DİSK'in yığın-sallaşmasını, geniş işçi yi-

ğınlarının gözünde umut olmasını sağlayan, 1975 sonrası mücadele sürecinde, komünist hareketin kendiliğinden işçi hareketi içinde sağladığı etkinlik ve öncü roldür. Tüm bu çabalar, baskı ve tevkifatlarla, askersel-faşist darbelerle kesintiye uğratılmış ve sınıf içerisindeki komünist köklerin kazanması birincil görev olarak ele alınmıştır.

Bugün de komünistlerin birinci görevi işçi hareketiyle bağlanmak, yeni kuşak ileri işçilerle yana gelmek, onları komünizm davasına kazanmaktır. Komünist hareketin işçi sınıfı içerisindeki ideolojik-politik-örgütsel etkisinin artması, sınıf ve kitle sendikacılığının yenilenmiş bir programla sınıfın geniş bir kitlesini kucaklamasını sağlayacaktır. Komünistler bu görevin gönüllüleri olarak gösterişten uzak sabırlı ve alçakgönüllüce çabalarını sürdürüyorlar. Ülkemiz komünist hareketinin geçmiş kuşaklarının emek ve ömür vereyerek yarattığı kazanımlara kendi mütevazı çabalarıyla yarattıkları değerleri de ekleyerek çalışmalarını sürdürüyorlar. Sonucu, böylesi mütevazı, ama kalıcı çabalar belirleyecektir.

nin farkının bu ihtiyacı açık parti olarak tanımlamaları olduğunu yazıyorlar. Açık parti ihtiyacını ülkemiz komünistlerinin birleşme ve tekleşme çabalarının bir aracı, komünist hareketin birleşme gücüyle işçi sınıfı hareketini birleştirmenin bir aracı, Leninci komünist özneye giden yolda açık alanda politika yapmanın bir aracı olarak değil, komünistlerin iktidara hedefli yürüyüşlerinin bir aracı olarak formüle ediyorlar. Aynı broşürde "açık parti, siyasal mücadelede elbette tek araç değildir" tespiti yapıyorlar. Ne ki siyasal mücadelenin diğer araçlarından, özellikle de burjuva yasallığına bugün için isim olarak dahi sığmayan komünist örgütlenmeden tek söz etmiyorlar. Açık alanda olan ile onun mücadelesi boyunca ulaşılmaya çalışılacak olan arasındaki bağı bilinçlice kopartıyorlar. Gelenek çevresi bu parti anlayışıyla aslına rücu etmekten başka bir şey yapmıyor. Geldiği geleneğin ikinci TİP çizgisinin örgütlenme yaklaşımını aynen benimsiyor.

Gene metinlerdeki gerekçelendirme açık örgütlenme ve açık çalışma sürekli birbirine karıştırılıyor. Açık örgütlenme ihtiyacının gerekçelendirilmesinde kullanılan tüm argümanları, açık çalışma taktiklerinin olası kazanımları oluşturuyor. Ancak açık çalışmanın insanlarca yasadışı çalışmanın ise görünmez adamlarla yapıldığı bir deney uluslararası komünist hareketinde bulunmuyor. Açık çalışma taktikleri bugün en derin gizlilik koşullarında

mücadele veren örgüt ve çevrelerce de başarıyla kullanılıyor.

Komünist Birlik'in daha önce de belirttiği gibi, açık örgütlenme, komünist hareketin birleşme çabalarından, Türkiye'deki komünistlerin Leninci örgütlenmesinin yaratılması çabalarından koparıldığı oranda, "ilk etapta yaratılan yumuşak karın" kalıcılık kazanacak ve o yumuşaklığı gidermeye ideolojik radikalizm de yetmeyecektir. "İlk etaptaki soyut haklılığı" somut bir haklılığa dönüştüğü görülecektir. Bu ise, farklı bir nesnellikte de olsa, STP'nin ikinci TİP'in kötü bir karikatürünü yeniden üretmesinden başka bir sonuca yol açmayacaktır.

Komünistlerin her türlü saldırı ve karalamaya karşı onurla taşıdıkları komünist kimliğinden vazgeçmeye hiç niyetleri yoktur.
Gelenek'in yaklaşımı "Türkiye sosyalist hareketinin en eski ve en yeni kuşaklarını ortak bir zemin ve etkinlik içinde yoğunlaştırma" isteğinin sözden fiile çıkmasını engellemeden başka bir sonuç vermeyecektir.

Gelenek'in Açık Parti Anlayışındaki Evrim (!)

Gelenek çevresi STP'ye uzanan yolda yayına başladığı ilk günden ifadelendirmeye başladığı açık parti savunusunu her uğrakta farklı gerekçe-

lere ve farklı bileşenlere dayanmıştır. Açık partinin geleneksel sol tanımı içinde yer alan güçlerle bunlara eklenecek solun reformist ya da devrimci-demokrat kesimlerinden birinin olmazsa olmazlığıyla kurulacağı fikrinden, solun rafine Leninistlerinin açık partisine gelmiştir. Yine reformizmin engellenmesi, yığınlarla bağlanma ve birleşip tekleşmenin sağlanması gerekçelerinden iktidara yürüyen siyasi örgütün yaratılması gerekçesine ulaşılmıştır.

Gelenek'in Leninist tanımı içinde yer alabilen güçlerle başlatılan partileşme süreci ise, Ekim 1991'de Gelenek çevresinin böylesi bir sürecin kendi partileşmelerini engellediği gerekçesiyle dağıtılmıştır.

Bilinçli bir yalnızlığı tercih eden Gelenek çevresi, tek başına partileşmenin gerekliliğinin ideolojisini geliştirerek STP'ye ulaşmıştır. Ancak bilinçli olarak seçilen bir yalnızlığın pratiğiyle ulaşılan partileşmenin programının "Türkiye solunun belli bir geleneğinin değil, sosyalizme yönelen bütün işçilerin ileri birikimini temsil etmekte olduğu" ve "bu birikimin artık kendi siyasal kimliğini bulması" talebiyle sunulması anlaşılır bir şey değildir. Dahası komünistlere saygısızlıktır. STP'nin oluşumu ve kuruluşuna katılmayan, gelişen süreçlerin dışında duran güçlere yönelik, onları da temsil ettiği iddiası, Gelenek çevresinin hayal dünyasını yansıtmaktadır.

Kuşakları Kaynaştırma ve Kimlik Sorunu

Bildiğimiz kadarıyla hiçkimsenin Gelenek'ten siyasal kimlik talebi olmamıştır. Özel-

STP ya da "Genç Öncü'nün Yolu Açık Olsun!"

Ülkemiz devrimci komünist kamuoyunun gündemini uzun yıllardır işgal eden yasal sosyalist parti sorunu, bir partinin kuruluşunun daha gerçekleştirilmesiyle örtüyor. Kimi başka çevre ve örgütlerin de yeni yeni çağrı ve girişimleri bu sorunu canlı tutuyor. En genel anlamıyla sosyalizmin ülkenin politik gündeminde yer alabilmesinin işlevli bir aracı olabileceği Komünist Birlik'çe de ifade edilen yasal sosyalist parti sorunu konusunda söylenecekler esasen söylenmiş bulunuyor. Ne var ki Gelenek çevresince kurulan STP "Sosyalist Türkiye Partisi" hakkında görüş belirtmek, önceki yıllarda STP'yi de inceleyen yasal parti çalışmalarında yer alan ve daha sonra Gelenek'çe akamete uğratılan bu süreç dolayısıyla Komünist Birlik açısından zorunlu görev özelliği taşıyor.

Yasal Parti Anlayışı

STP Program Taslağı, kendini "yasal bir işçi partisi ile bağlantılı olsa da, bunun ötesinde, içerik olarak bütün bir siyasal hattın programı olarak değerlendirilmelidir." diyerek tanımlıyor. Böylece bir tanımlama kendini burjuva devletin baskı ve terörü altında yasal anlamda eksiksiz ifade edilebilecek olanağının komünist hareketçe kazanıldığı yanılsamasının doğmasına yol açıyor. Bunun dolaysız sonucu olarak STP burjuva

devlet cihazını parçalamayı ve yerine proletaryanın devletini kurmayı hedefleyen komünist hareketin, komünist örgütlenmenin burjuva yasallığına sığabileceğini söylüyor. Böylece bir mantıkla olaya yaklaşırsak, bu güne kadar süren tartışmalardaki "yasal" vurgusunun niye yapıldığı ve STP'nin de kendini ifade edişinde üzerine basarak vurgu yaptığı "yasal işçi partisi" olduğu tanımını kullanmanın anlamsızlığı ortaya çıkıyor. Ne gariptir ki, aktardığımız bu tespit, daha komünist adıyla parti kurmanın bile yasaklı olduğu bir ülkede yapılıyor.

Ayrıca böylesi bir kabulün yasal örgütlenmenin önemini azaltmadığını bilmesi ve komplekse kapılmaması gerekiyor.

Program ve İşçi Sınıfı ve Çalışanlar

Yine program taslağı, işçi ve çalışanların taleplerinin ve alternatiflerinin yer aldığı, böylesi bir zeminde işçi ve çalışanların kapitalizmi reddederek programın etrafında devrim ve sosyalizm için toplanmalarını sağlayıcı bir belge özelliği göstermemektedir. Programı okuyan bir ileri işçi ya da emekçi kendine yönelik somut talepler bağlamında bir çağrı görmemektedir. Bu içeriğiyle program, onu savunan komünist kadroya da gündelik mücadelede rehber olma, somut propaganda ve ajitasyon program temelinde sürdürme olanağı vermemektedir. Oysa hep bilinir ki, partinin sürdürdüğü propaganda ve ajitasyon çalışmaları esas

olarak programdaki taleplerin açıklanmasından başka bir şey değildir ve özünü program oluşturur.

Ancak bizim programın eksikliği olarak gördüğümüz bu yaklaşım, program hazırlayıcılarından A.Giritli tarafından bilinçlice savunulmaktadır. A. Giritli programı eleştiren bir yazıya verdiği cevapta, "Kalyon, sanki program metnini kitle içinde politika ve örgütlenme çalışması yapmanın -tek değilse bile- önemli aracı saymaktadır." diyerek devam ediyor, "Bu da nereden çıkıyor? Program, kitleye giderken işlevsel olacak bir belge değildir. Program, kitleye gidecek kadrolara hitap eder. Bu kadroları bağlar. Bu kadroların kimliğini ifade eder. Sosyalist ve partili olmayan, bu anlamda programla bağlı da olmayan bir işçinin programı anlamaması, o metinde kendini bulmaması dramatik bir durum değil. Bu, kaçınılmaması gere-

ken bir sonuç da değil." Bu tespit sonrasında programın başka araçlarla ikame edilemeyeceği, ama başka araçlarla da karıştırılmaması söyleniyor. Bildiri ve afişin yerinin ayrı olduğu belirtilerek program yazıldığı, sendika eğitim broşürü yazılmadığı ifade ediliyor. A. Giritli, eleştiri yazısıyla programın ne olduğu konusunda anlamadığını belirtiyor. O halde söylemek gerekiyor. Biz de A. Giritli ile programın ne olduğu konusunda anlamıyoruz. Ancak bu program taslağı bizce kitlelere gidecek kadrolar için de fazla bir şey ifade etmiyor. Çünkü programın zemin olarak yaptıkları herhangi bir iş yok. Bizce bu programın işlevi günün gelince çantadan çıkartılıp verilecek ve kabulü istenecek bir belgeden öte bir şey değil.

Parti Programı Nedir?

Bu haliyle de program, Marks-Engels'in dediği gibi, "halkın elinde bayraklaşan" ve "parti hareketinin düzeyini" ortaya koyan bir belge özelliği taşıyor. Komünist Birlik'in program konusundaki görüşleri uzun süredir bilinmiyor. Bu görüşler Komünist Birlik Yayınları'ndan çıkan daha sonra 10 Eylül dergisinde legal olarak yayınlanan "Program Sorunu Üzerine" adlı uzun inceleme yazısında ayrıntılarıyla açıklanıyor (A. Giritli'nin radikalizm şovu olarak nitelediği Marksizm-

Leninizm'in program sorunuyla bağlı temel konularını, bu arada proletarya diktatörlüğü sorununu ele aldığı için, 10 Eylül dergisi sahibi ve yazarları müdürü burjuva legalitesini aşamayıp mahkum oluyor. Bu inceleme, özellikle Gelenek çevresince de çok iyi biliniyor. Bu sebeple tekralamakta yarar görmüyoruz. Ama STP'lilerce bir kere daha okunmasında yarar gördüğümüzü belirtiyoruz.

Örgütlenme Anlayışı

Gelenek çevresinin STP programına yüklediği tam temsiliyet niteliği onun yasal partiye yüklediği misyonda da kendini belli ediyor. Tanımlanan yeni içeriğiyle yasal partideki "yasal" nitelemesi salt yasalar çerçevesinde bir örgütlenmeyi belirliyor. Ancak onun yarattığı kısıtlılığı hem kabul ediyor, hem de etmiyor. Gelenek imzasıyla çıkartılan Partili Mücadeleye Çağrı broşüründe böylesi eleştiriler için "açık örgütlenme ve çalışma, bir yerde düzenin bazı kurallarının peşinen benimsenmesi demektir gerçekten." denerek bu durumun "ilk etapta yumuşak karın yaratacağı savı da haklı olabilir" denmekte, ancak bu haklılık payının "ilk etapta ve soyut" olduğu ifade edilmektedir. Yine aynı broşürde Türkiye sosyalist hareketinin bir partiye ihtiyacı olduğunun çeşitli grup ve örgütlerce ifade edildiği belirtiliyor, kendileri-

STP burjuva devlet cihazını parçalamayı ve yerine proletaryanın devletini kurmayı hedefleyen komünist hareketin, komünist örgütlenmenin burjuva yasallığına sığabileceğini söylüyor. Böylece bir mantıkla olaya yaklaşırsak, bu güne kadar süren tartışmalardaki "yasal" vurgusunun niye yapıldığı ve STP'nin de kendini ifade edişinde üzerine basarak vurgu yaptığı "yasal işçi partisi" olduğu tanımını kullanmanın anlamsızlığı ortaya çıkıyor. Ne gariptir ki, aktardığımız bu tespit, daha komünist adıyla parti kurmanın bile yasaklı olduğu bir ülkede yapılıyor.